

PLA DOCENT

Curs: 4t
Especialitat: Pedagogia de la dansa
Matèria: Didàctica i metodologies per a l'ensenyament de la dansa
Codi de l'assignatura: 440010
Títol de l'assignatura: Didàctica específica de la dansa II
Subtítol: Didàctica específica dansa clàssica II
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Adscripció de l'assignatura: Departament de Pedagogia de les Arts de l'Espectacle
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150 h 90 h presencials (60%) – 60h de treball autònom de l'alumnat (40%)
Impartició: A determinar segons horaris
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Aprofundiment en l'aprenentatge del vocabulari del moviment i nomenclatura de la dansa clàssica. L'aprenentatge en la transmissió dels continguts artístics/virtuosos equivalents al període de formació professional del ballarí. Aplicació dels principis bàsics de la didàctica en tots els continguts; tenint en compte l'edat dels alumnes a qui ha d'anar dirigit així com l'especificitat en la formació de la dansa i la seva projecció professional.
Requisits: Didàctica específica de la dansa I (CLA)
Observacions: L'assignatura s'impartirà amb el suport d'instrumentista.

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA

Competències transversals:

- CT3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT6 Realitzar autocrítica cap al propi acompliment de les tasques professionals i interpersonals.
- CT7 Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
- CT11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.
- CT13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.

Competències generals:

- CG1 Estar capacitats per a comprendre, crear, interpretar, i ensenyar la dansa amb el nivell tècnic, estilístic i interpretatiu requerit.
- CG2 Tenir un coneixement ampli de les tècniques i els llenguatges de la dansa, del moviment i de les disciplines corporals, així com el repertori des del punt de vista tècnic, estilístic i interpretatiu.
- CG4 Desenvolupar la capacitat per a analitzar, avaluar i entendre les característiques específiques de cada individu, aplicant tot allò en el desenvolupament i acompliment professional.
- CG5 Tenir capacitat per a conduir a persones, en el seu procés creatiu, formatiu i/o interpretatiu disposant dels coneixements, recursos i experiències necessàries.

Competències específiques:

CEP1 Saber comunicar i transmetre coneixements, vinculats a la dansa, als alumnes i participants en les activitats o projectes formatius, conduint, orientant i promovent l'aprenentatge autònom.

CEP3 Conèixer l'anatomia, fisiologia i biomecànica del cos humà, les seves capacitats i limitacions com a vehicle d'expressió artística, així com les patologies més freqüents i la seva prevenció per a poder orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.

CEP4 Desenvolupar la capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu i, en consonància amb això, orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.

CEP5 Conèixer, comprendre i aplicar els principis psicopedagògics generals, aprofundint en metodologies i didàctiques específiques de la dansa, considerant els diferents contextos en els que es pugui ocupar la funció docent.

CEP7 Conèixer i saber aplicar tècniques d'improvisació i composició que li ajudin en la seva labor pedagògica i en la realització de recreacions i adaptacions coreogràfiques o noves creacions i en projectes de distinta índole.

CEP10 Conèixer els moviments, tendències i escoles d'ensenyament de dansa així com el desenvolupament històric dels diferents estils de dansa i la seva evolució fins els nostres dies. Conèixer els corrents actuals relacionats amb els fet escènic.

CEP11 Adquirir els coneixements musicals necessaris que permetin la comprensió d'una estructura musical i sonora per a la seva aplicació en el procés d'ensenyament i aprenentatge de la dansa.

CEP17 Adquirir coneixements i habilitats per a realçar la dimensió artística i social de la dansa com a instrument clau en la integració de persones i col·lectius específics en la comunitat.

CEP18 Saber reflexionar sobre la pròpia praxis per a innovar i millorar la labor docent i educadora, integrant els conceptes teòrics i la repercussió d'aquests sobre la pràctica professional. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu.

CEP19 Assumir que l'exercici de la funció educadora, docent i dinamitzadora ha d'anar perfeccionant-se permanentment i adaptant-se als canvis culturals, socials, humanístics i pedagògics al llarg de la vida.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Coneixements:

C1 Coneixement dels principis anatòmics i biomecànics que regeixen el moviment dins la tècnica de la dansa clàssica compresos entre les edats pròpies dels nivells intermedi-avançat.

C2 Coneixement dels conceptes i principis del moviment dins la tècnica clàssica.

C3 Coneixement del vocabulari específic (nomenclatura) de la terminologia de la Dansa Clàssica per els nivells intermedi-avançat.

C4 Variacions dins els elements constitutius de la classe de Dansa clàssica: Escalfament, barra, centre, allegro i refredament.

C5 El desenvolupament del treball dels "enchainements" i de les estratègies d'aplicació en els nivells intermedi-avançat.

C6 Coneixement dels principis generals i dels fonaments pràctics de la didàctica de la dansa clàssica en els nivells intermedi-avançat.

C7 L'adequació dels principis metodològics en l'organització i planificació segons el grup classe i el seu context.

C8 Les pautes rítmiques i musicals òptimes en la tècnica de la dansa clàssica en funció dels objectius didàctics.

C9 Desenvolupament raonat de solucions a situacions didàctiques hipotètiques.

C10 Aprofundiment en les eines d'avaluació i adequació pràctica de les programacions: any, semestre, setmana i classe.

C11 Adequació del treball a les edats i condicions dels alumnes segons el tipus d'orientació.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Desenvolupament del treball teòric i pràctic dels elements constitutius de la classe de Dansa clàssica i creació d'exercicis: Escalfament, barra, centre, adagio, allegro i refredament.
- H2 Desenvolupament del treball teòric, pràctic i creació d'exercicis específics per: la col·locació en la tècnica clàssica, direccions i orientacions a l'espai, els desplaçaments, girs i salts i tot allò que es propi de la tècnica clàssica per als nivells intermedi-avançat.
- H3 Habilitats en els "enchainements": estratègies d'aplicació, i anàlisi del seu procés d'execució en els nivells intermedi-avançat.
- H4 Domini en la pràctica del marcatge dels diferents moviments amb la cura, precisió i rigor adequats per a la transmissió de coneixements i informacions.
- H5 Domini del treball demostratiu del docent: Claredat i precisió en el marcatge dels exercicis, utilització correcta del vocabulari específic, aplicació amb correcció de la musicalitat segons els objectius metodològics plantejats, etc.
- H6 Desenvolupament de la pràctica en l'expressió i comunicació dels diferents conceptes cap als companys o en situacions hipotètiques.
- H7 Utilització precisa del vocabulari i nomenclatura dansística, pedagògica i anatòmica de la tècnica de la dansa clàssica.
- H8 Adequació i aplicació dels principis metodològics en l'organització i planificació segons el grup classe i el seu context.
- H9 Avaluació i adequació pràctica de les programacions: any, semestre, setmana i classe.
- H10 Aplicació correcta dels principis anatòmics i dels fonaments pràctics de la didàctica de la dansa clàssica per als nivells intermedi-avançat i segons les característiques específiques dels alumnes.
- H11 Desenvolupament de la pràctica del ritme i característiques musicals aplicables en la tècnica de la dansa clàssica en funció dels objectius didàctics plantejats.

Actituds:

- A1 Actitud de respecte vers els companys, el professor i professor instrumentista.
- A2 Actitud d'iniciativa i de disponibilitat corporal adients per a la pràctica de la dansa.
- A3 Esforç en la superació de dificultats.
- A4 Acceptació i respecte vers la diversitat de propostes i d'opinions.
- A5 Participació activa a les sessions de classe.
- A6 Predisposició per entendre la classe de tècnica pràctica com a eina imprescindible en l'increment de les destreses, la resistència, la propioceptivitat i la transmissió tant en l'especialitat de Coreografia/ Interpretació com en Pedagogia.
- A7 Demostració d'interès i curiositat pel coneixement de la matèria.
- A8 Interès en la recerca de material de les diferents propostes plantejades.
- A9 Actitud crítica en el treball propi i dels altres com a eina de desenvolupament personal.
- A10 Actitud de respecte de l'entorn de treball, instal·lacions, material, equipaments.
- A11 Acceptació d'aquestes actituds com a base per a la transmissió i l'ensenyament de la dansa.
- A12 Participació activa en les tasques encomanades en les TIC, si s'escau.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI)

Blocs de contingut:

Didàctica de la Dansa clàssica:

- Coneixement i aplicació dels conceptes i principis del moviment dins la tècnica clàssica.
- Desenvolupament dels objectius i continguts de la classe. Aplicació i avaluació del treball per competències.

- L'organització, planificació i temporalització de la classe de Dansa clàssica segons el context, i el nivell dels alumnes.
- La correcció i orientació dins la classe de Dansa clàssica dels alumnes.
- La preparació i el desenvolupament de la classe: Adequació de les edats i condicions òptimes dels alumnes segons el tipus d'orientació i treball, etc.

Didàctica de la Dansa clàssica en nivell avançat:

- Desenvolupament dels elements constitutius de la classe de Dansa clàssica: Escalfament, barra, centre, adagi, allegro i refredament.
- Desenvolupament dels conceptes propis de la tècnica de la Dansa clàssica i la seva aplicació per als nivells intermedi-avançat:
 - La col·locació en la tècnica clàssica: dinàmica i estàtica.
 - Desenvolupament del treball de les direccions i orientacions a l'espai.
 - Desenvolupament del treball dels desplaçaments, girs i salts dins la classe de dansa clàssica segons el nivell.
 - Desenvolupament del treball de la flexibilitat, l'elasticitat i la potència segons el nivell.
 - Desenvolupament del treball de la velocitat, l'agilitat i la precisió d'execució tècnica segons el nivell.
 - Desenvolupament del treball de la musicalitat i l'expressió artística segons el nivell.
 - Desenvolupament del treball de les dinàmiques i les qualitats del moviment segons el nivell.
- Vocabulari específic de la terminologia de la Dansa clàssica per als nivells avançats.
- Desenvolupament dels diferents passos i combinacions: estratègies d'aplicació, i anàlisi del seu procés.
 - L'execució dels petits girs dobles i combinacions dels mateixos.
 - L'execució del gran gir doble i combinacions amb petits girs simples i dobles.
 - L'execució dels petits salts simples i amb bateria i les seves combinacions.
 - L'execució dels grans salts i les combinacions dels mateixos.

Didàctica i metodologia:

- Relació entre metodologia i didàctica:
 - La didàctica com a element de confirmació/correcció/innovació de la metodologia.
 - Adequació dels principis metodològics en l'organització i planificació segons el grup classe i el seu context.
 - Avaluació i adequació pràctica de les programacions: any, semestre, setmana i classe.
 - Elaboració de la metodologia pròpia.
 - La innovació didàctica i metodològica.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

És important que l'alumnat aporti un treball centrat en la seva pròpia reflexió, tant pel que fa en la seva mateixa experiència docent, com en la seva experiència com alumne/a de dansa.

Treball presencial a l'aula:

- Exposició teòrico-pràctica per part del professor del tema a tractar amb exemples pràctics.
- Anàlisi i reflexió mitjançant el debat amb els alumnes, dels diferents aspectes tractats a les sessions de classe amb les seves aportacions.
- Visionat de classes o de material videogràfic en referència als continguts aplicats a la Dansa (hi haurà un mínim de 4 visionats durant el desenvolupament de l'assignatura a pactar en dies i hores amb el professor de l'assignatura).
- Treball amb exemples de casos reals, en la pràctica de la Dansa.

- Treballs en grup i/o individuals.
- Presentacions dels treballs demanats pel professorat.

Treball autònom de l'alumne:

- Utilització de les TIC pel desenvolupament i seguiment de l'assignatura (Campus Virtual Moodle)
- Recerca d'informacions relacionades amb aspectes determinats de l'assignatura pautades, si escau, pel professorat,
- Lectures d'articles i/o documents que relacionin els continguts de l'assignatura amb la pràctica de la Dansa, concretats en petits treballs escrits, realitzats tant individualment com, si escau, en grup.

Es podran dur a terme activitats vinculades a un projecte pràctic

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ)

Donades les característiques metodològiques es tindrà en compte:

- Assistència obligatòria i participació: 10%
- Activitats d'aula i treball individual: 70%
- Presentacions (orals/escrites): 20%
- Continguts teòrics del curs
- Propostes d'exercicis
- Aportacions realitzades
- Processos i millores de les propostes

Criteris d'avaluació:

- Realitzar les combinacions de moviments corresponents al desenvolupament del treball del centre (combinacions de girs diversos amb canvi d'orientacions a l'espia i desplaçaments segons nivell de l'alumnat) observant la col·locació, l'estabilitat, el control del *en dehors*, les direccions, la coordinació amb la mirada i el *épaulement* corresponent. Atenent curosament a la musicalitat i a les qualitats del moviment.
- Realitzar exercicis d'adagi amb equilibris, elevacions de cames, *promenades* en diferents posicions i girs prioritzant l'estabilitat de la cama de suport, la fluïdesa del moviment i el fraseig del moviment amb sentit musical.
- Realització de girs atenent especialment a la col·locació i fermesa de la cama de suport: *pirouette en dehors i en dedans*. *Grands tours* en diferents posicions. *Tours suivies* en diagonal: *deboulés, piqué en tournant en dehors et en dedans*.
- Realització dels salts, petits, mitjans i grans, atenent a l'aplicació de la col·locació, l'alineació articular, a la coordinació i a la musicalitat.
- S'observarà prioritàriament en la realització de tots els moviments dansats el control de: la col·locació, del *en dehors* amb estabilitat, la coordinació, la fluïdesa, la qualitat del moviment i la musicalitat corresponent als continguts del nivell II.
- S'observarà el domini de la nomenclatura específica de la dansa clàssica (verbal i per escrit) corresponents als continguts del nivell II.
- S'observarà la cura, rigor i profunditat en l'anàlisi dels moviments.
- S'observarà la cura, en la redacció, l'ortografia i la presentació dels treballs escrits.
- Construcció dels exercicis i/o combinacions de moviments
- Aplicació dels conceptes tractats a les classes

- Precisió en el marcatge i precisió musical
- Utilització del llenguatge
- Actitud davant el repte didàctic que es presenta
- Capacitat d'adequació de les propostes fetes a les correccions plantejades
- Capacitat de situar-se en el rol de docent
- Comunicació productiva amb l'instrumentista en el desenvolupament de la pràctica

Avaluació única:

Segons criteri del/la docent, en casos excepcionals i per aquells estudiants que demostrin un llarg recorregut en l'exercici de la tasca docent es podrà establir una avaluació única a final de curs. L'avaluació única s'haurà de pactar prèviament a l'inici de curs amb el professor establint un calendari concret d'hores de tutoria i entrega de tasques encomanades. En aquest cas, s'aplicaran les mateixes ponderacions exposades abans. S'entén que pel que fa a l'assistència, aquesta s'avaluarà segons el nivell d'acompliment del calendari de tutories prèviament pactat.

L'alumne haurà de sol·licitar-ho directament al professor abans de l'inici de l'assignatura que, juntament amb l'escola en faran una valoració tenint en compte les característiques de cada cas particular.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ

Bàsica

Vaganova, A. (1969). *Basic principles of classical ballet: Russian ballet technique*. London: Dover Publications.

Kostrovitskaya, V. & Pisarev, A. (1978). *School of classical dance*. London: Dance Books Ltd.

Clarkson, M. & Skrinar, M. (1988). *Science of Dance Training*. Illinois: Human Kinetic Books

Grieg, V. (1993). *Inside ballet technique. Separating anatomical fact from fiction in the ballet class*. New York: Princeton Book Company

Hertsens, M. (1989). *Ballet Technique. Principles for the Horizontal Floor*. Saratoga (California): R&E Publishers

Kasprowicz, B. (2018). *Pasos olvidados de la danza clásica*. Barcelona: Acali.

Complementària

Challet-Haas, J. (1979). *Manuel pratique de danse classique*. París: Éditions Amphora, S. A.

Cecchetti, G. (1997) *Classical Dance. A complete manual of the Cecchetti Method vol.1*. Roma: Gremese International s.r.l.

Cecchetti, G. (1998). *Classical Dance. A complete manual of the Cecchetti Method vol.2..* Roma: Gremese Editore s.r.l.

Franklin, E. (2011). *Danza Acondicionamiento físico*. Badalona: Paidotribo

Franklin, E. (1996). *Dance imagery for technique and performance*. USA: Human kinetics.